

แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครู
ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2
GUIDELINES FOR PROMOTING THE ROLE OF SCHOOL
ADMINISTRATORS IN MANAGING TEACHERS LEARNING IN THE
DIGITAL AGE UNDER THE JURISDICTION OF THE NONTHABURI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE AREA 2

¹พัชรินทร์ โกสัมพันธ์ และ ²ชลภรณ์ สุวรรณสัมฤทธิ์

¹Patcharin Kosoompun and ²Chalabhorn Suwansamrit

¹มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, ประเทศไทย

¹Rajapruck University, Thailand.

¹Patcha842022@gmail.com, ²chsuwa@rpu.ac.th

Received :December 5, 2024; **Revised** :January 3, 2025; **Accepted** :January 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและเสนอแนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 จำนวน 291 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way ANOVA, LSD และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1)บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ 2) ผลเปรียบเทียบพบว่าครูที่จำแนกตาม

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

เพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามอายุ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล (1) ผู้บริหารควรจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (2) ผู้บริหารควรสนับสนุนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้และทักษะในด้านการจัดการเรียนรู้ (3) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (4) ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีความสุข (5) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา, ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู ,ยุคดิจิทัล

Abstract

This research aims to study, compare, and propose approaches to enhance the role of school administrators in teacher learning management in the digital era within the schools under the jurisdiction of the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample group consisted of 291 teachers from schools affiliated with this office. The research tools included questionnaires and interviews, and the data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation, along with t-test, One-way ANOVA, LSD, and content analysis. The role of school administrators in promoting teacher learning management in the digital era in the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 was overall at a high level across all aspects. The aspect with the highest average was the development of teachers into professional educators. Comparative results showed statistically significant differences in teachers based on gender at the .05 level, age at the .05 level, work experience at the .01 level, and school size at the .01 level. The approaches to enhancing the role of school administrators in teacher learning management in the digital era include: (1) Administrators should provide continuous evaluation of the use of school curricula to update. (2) Administrators should support

training and development of personnel to gain knowledge.(3) Administrators should promote learning management that uses electronic technology media.(4) Administrators should support the development of new media and technology and advise teachers on developing media to enhance joyful teaching and learning.(5) Administrators should promote an environment in schools and classrooms conducive to teaching and learning management styles.

Keywords: Role of school administrators, promoting teacher learning management, digital era.

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีนโยบายให้สถานศึกษาปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนการสอนตามแนวการจัดการศึกษาในหมวด 4 ว่าด้วยการจัดการศึกษาโดยเฉพาะมาตรา 22 , 24 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นการปฏิรูปการเรียนรู้อาจเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งเพราะเป็นการเปลี่ยนจากการเรียนรู้ปัจจุบันที่เน้นการท่องจำและเน้นหลักสูตรวิชาเป็นตัวตั้ง เป็นการพัฒนาครูและพัฒนาการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้งเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข

ครูในยุคดิจิทัลจึงมีบทบาทของตนเองใหม่จากผู้บอกความรู้ กลายเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ และคอยให้คำแนะนำกับผู้เรียน ครูต้องสร้างสรรค์ประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสาขาวิชา คอยช่วยเหลือติดตามพัฒนาการของผู้เรียนให้อยู่ในแนวทางที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ปัญหาในโลกในยุคดิจิทัลจะไม่ได้มีเฉพาะคำตอบเพียง 4 ตัวเลือกอีกต่อไปครูจึงต้องสร้างห้องเรียนให้เป็นเสมือนโลกจำลองที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะและความสามารถต่าง ๆตามที่ วิจารย์ พาณิช (2557) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 หรือครูในยุคดิจิทัลว่า ต้องทำหน้าที่เป็นครูฝึก (Facilitator) หรือ “คุณอำนวย” การเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ครูต้องรู้จักการทำงานเป็นทีม เรียนรู้ร่วมกับกลุ่มเพื่อนร่วมงาน สร้างเครือข่ายกลุ่มสังคมแห่งการเรียนรู้ และ

พัฒนาทักษะใหม่ ๆ ได้แก่ ทักษะทางปัญหา ทักษะทางสังคม และทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (ทิตนา แคมมณี, 2557)

บทบาทผู้บริหารยุคดิจิทัลต่อการพัฒนาครูเพื่อให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาไปข้างหน้า ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดังที่ จิตติมา วรณศรี (2564) ได้กล่าวไว้ ปัจจัยสำคัญในการปฏิรูปห้องเรียนและการจัดการเรียนรู้ คือ การสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ด้วย เทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตามความถนัด และความสนใจ โดยใช้สารสนเทศที่หลากหลาย การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลให้มี ประสิทธิภาพจึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบจำเป็นที่หลากหลาย ให้ครอบคลุมทั้งด้านทรัพยากรที่เป็น สิ่งของทรัพยากรบุคคลและกระบวนการบริหารที่เหมาะสม โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องวิเคราะห์ สภาพบริบทองค์กรของตนเองให้ชัดเจนก่อน และมองภาพแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่อาจ เกิดขึ้น เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรให้เดินไปสู่ทิศทางที่ถูกต้องสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลง (จิตติมา วรณศรี, 2564)

ดังนั้น แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูยุค ดิจิทัลที่ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และช่วยทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วย ความราบรื่นและมี ประสิทธิภาพ และฐานะที่เป็นผู้ขับเคลื่อนทิศทางการศึกษาในสถานศึกษา ให้ครูและบุคลากร ได้ พัฒนานตนเอง พัฒนางาน พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถเลือกวิธีบริหารได้ อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพที่เป็นผลให้ประสบความสำเร็จ และนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก จะเป็นข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียนต่าง ๆ เหล่านั้น (สุรพงศ์ อึ้งโพธิ วารสารสังคมศาสตร์วิจัย ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 2562)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาระดมศึกษานนทบุรี เขต 2 จากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 จำนวนสถานศึกษา 63 แห่ง พบว่าระดับยอดเยี่ยม จำนวน 29 แห่ง ระดับดีเลิศ 29 แห่ง และระดับดี 5 แห่ง และจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) จุดอ่อน ด้านบุคลากร คือ ครู ขาดทักษะประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี เนื่องด้วยเทคโนโลยีมีความ ทันสมัยก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทำให้บุคลากรทางการศึกษาบางส่วนไม่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการ ปฏิบัติงาน (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 3 ปี พ.ศ. 2564-2566 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาการศึกษานนทบุรี เขต 2)

ด้วยปัญหาและแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 สรุปเป็นลำดับการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จาก 63 โรงเรียน จำนวน 1,149 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 8 มกราคม 2567)

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงใน ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2562) โดยการเทียบตารางได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา และได้เลือกจำนวนโรงเรียนโดยเทียบส่วนตามสัดส่วนของสถานศึกษา และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบตรวจรายการ (Check list) โดยถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไป เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert 's Scale) 5 ระดับ 42 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่(Frequency), ค่าร้อยละ(Percentage), ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผลปรากฏดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล		\bar{X}	SD	แปลค่า	อันดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.40	.48	มาก	2
2	ด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ	4.42	.28	มาก	1

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล		\bar{X}	SD	แปลค่า	อันดับ
3	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	4.39	.31	มาก	3
4	ด้านการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล	4.34	.30	มาก	4
5	ด้านการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	4.25	.35	มาก	5
ภาพรวม		4.37	.23	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, $SD = .23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ ($\bar{X} = 4.42$, $SD = .28$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยจำแนกตาม ตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตาม ตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2	เพศ		อายุ		ประสบการณ์ทำงาน		ขนาดสถานศึกษา	
	t	Sig.	t	Sig.	F	Sig.	F	Sig.
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	-3.76**	0.00	4.52	.44	7.33**	.00	2.03	.11
ด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ	0.07	0.95	4.49	.26	0.75	.48	.70	.56
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้	-0.43	0.67	4.41	.32	4.31*	.01	1.79	.15

ด้านการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล	-0.48	0.63			4.66**	.00	3.57**	.02		
ด้านการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	-0.82	0.42	4.31	.28	4.32	.34	1.62	.20	.75	.52
รวม	-2.05*	0.04	4.41	.20	3.03	.05	.23	.87		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เมื่อจำแนกตามเพศ คือ เพศหญิง และเพศชาย มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเพศหญิงให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศชายทั้งภาพรวมและรายด้าน ส่วนรายด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามอายุ มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยอายุ มากกว่า 40 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ 36-40 ปี 31-35 ปี และน้อยกว่า 5 ปี น้อยกว่า 26 ปี น้อยที่สุดคือ 26-30 ปีตามลำดับเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือตั้งแต่ 11-15 ปี 5-10 ปี น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปีตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ ด้านการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นบุรี เขต 2 ผลปรากฏดังนี้

(1) ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการประสานงานประชุมวางแผนในหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา

(2) ผู้บริหารควรจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรให้ทันสมัย

(3) ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาจัดอบรมหรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนมาแนะนำพัฒนาที่เน้นให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทันยุคสมัย เช่น การอบรม การใช้เทคโนโลยีในการสอน

(4) ผู้บริหารควรให้รางวัลและการส่งเสริมแรงแก่ครู มอบรางวัลและของขวัญเป็นการยินดีและเป็นแบบอย่างให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา

(5) ผู้บริหารควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ สร้างความตระหนักและความเข้าใจในการใช้สื่อเทคโนโลยี โดยการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการสอนและการเรียนรู้

(6) ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ใช้สื่อเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน

(7) ผู้บริหารติดตามและการสนับสนุน ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานให้คำแนะนำช่วยเหลือ ในการแก้ไขปัญหา ผู้บริหารมีการประเมินการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

(8) ผู้บริหารควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการทำงานและการพัฒนาทักษะของครู เช่น ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนรู้ หรือสื่อการสอน

(9) ผู้บริหารต้องจัดทำแผนงาน ด้านการจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้จัดบรรยากาศให้มีแสงสว่าง และอุณหภูมิที่เหมาะสมจัดห้องเรียนโดยไม่ให้มีเสียงรบกวนจากภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้

(10) ผู้บริหารจะต้องประสานงานกับครู บุคลากรทางการศึกษา ชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ บริเวณโรงเรียนให้สะดวกสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีระดับมากทุกด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูงและมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ และทุกด้านการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่าง ๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง กฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอนและพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก และยังสามารถแข่งขันกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาอาชีพตามความถนัดของตนเอง (แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยภาพรวม

และรายด้านอยู่ในระดับมาก บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า

อันดับแรก คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุค ดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 เป็นรายด้าน อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บทบาทสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการและงานวัดและประเมินผลของ โรงเรียนและครูผู้สอน ผลการศึกษา พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยมีการประชุมชี้แจงให้ ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร มีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตรด้วยการ จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในทุกปีการศึกษา และให้ครูกำหนดโครงสร้างหลักสูตรตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาสาระหน่วยการเรียนรู้ให้ชัดเจน และเมื่อจบปีการศึกษา ผู้บริหารได้มีติดตามผลการใช้หลักสูตรโดยการให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อนำข้อมูลมาทบทวนและ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นนั้นมี จุดดีหรือจุดที่ต้องปรับปรุง อีกทั้งผู้บริหารยังได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองชุมชนและผู้ เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้เข้าใจในแนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่ง เป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 85-86) ได้กล่าวถึง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องมีการ วิเคราะห์หลักสูตร โดยมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สาริสา ปรา เมต นวมินทร์ ประชานันท์ และศิริภรณ์ จุโฑปะมา (2556)ศึกษาบทบาทการบริหารหลักสูตรของ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทในการ บริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติมาก

1.2 ด้านครูมีอาชีพ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นความสำคัญในเรื่องการพัฒนาครู โดยมีการกำหนดนโยบายให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาตนเองอย่างน้อยปีละ 22 ชั่วโมง และสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อในสาขาที่ครูต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้ครูส่งผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูให้สูงขึ้น และมีการกำหนดให้มีโครงการพัฒนาครูโดยระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ให้ครูได้ไปศึกษาดูงานภายในประเทศหรือต่างประเทศ และส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนภาคเรียนละ 1 เรื่อง เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน ซึ่งเป็นไปตามที่ ประยงค์ เนาบุตร (2556) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้ในเรื่องของการพัฒนาครูดังนี้ ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของครู จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านพัฒนาทักษะการสอนจัดตั้งคลินิกเพื่อความเป็นเลิศทางการเรียนการสอน จัดให้มีกิจกรรมการนิเทศแบบกัลยาณมิตรหรือแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูส่งเสริมการเข้าร่วมกับครูผู้สอนเพื่อสร้างความเป็น “ชุมชนแห่งวิชาชีพ” ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน และสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนเข้าเป็นสมาชิกของกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ส่งเสริมและกระตุ้นการใช้ปัญญาผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้ครูผู้สอนหมั่นตรวจสอบถึงวิธีท างานที่เคยใช้อยู่เป็นประจำนั้น ด้วยตนเองหรือกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อหาจุดเด่นหรือจุดด้อยและหาวิธีท างานเดิมนั้น ด้วยวิธีการใหม่ที่มีทางเลือกหลาย ๆ วิธี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องคอยเอาใจใส่ดูแลและให้กำลังใจครูแต่ละคนอย่างใกล้ชิด และสอดคล้องกับ ปิยวรรณ สายเพชร ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี พบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านพัฒนาสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสภาพการณ์ปัจจุบัน มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ จุริพร นิลแก้ว และ สมใจ สืบเสาะ(2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับ

แนวคิดของ ธารวัฒน์วรรณประภา, วาญญู วุฒิวรรณ และจารุวรรณ รักเริ่มวงษ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง เทคโนโลยีการศึกษากับฐานวิถีการศึกษาใหม่ โดยพบว่า เทคโนโลยีการศึกษากับฐานวิถีการศึกษาใหม่ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ย่อมมีการเปลี่ยนแปลง ผู้สอนมีการนำเทคโนโลยีการศึกษาประเภทออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ผู้เรียนและผู้สอนมีการพกพาอุปกรณ์ที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตอย่างหลากหลายเพื่ออำนวยความสะดวกกับการใช้งาน ผู้สอนต้องมีการปรับตัวกับการสอนในรูปแบบออนไลน์ มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติใหม่กับการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับยาภรณ์ พูลชัย (2565) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีครูผู้สอนที่ปัจจุบันปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับมนต์ฤดี ถือสมบัติ (2556) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และด้านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก การจัดการศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการในสถานศึกษาพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครอบคลุมต่อความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย

1.4 ด้านการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีแผนรองรับในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการจัดการพัฒนาสมรรถนะหรือเทคนิคการสอนของครูอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมกระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องสำรวจความต้องการการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในทุกภาคเรียน เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของครู และมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ โดยมีการขอความร่วมมือจากองค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนช่วยพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สวยงาม และขอความร่วมมือจากชุมชนให้มีวิทยากรและปราชญ์ท้องถิ่น และการประสานกับบุคคลหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

1.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ และมีโครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาทั้งสุขภาพกาย (Body) และสุขภาพจิต (Mind) ของครูและนักเรียนในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพทั้งในและนอกห้องเรียน ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียนในสถานการณ์การเรียนรู้แบบใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ เอกฤทัย ชัยลิ้นฟ้า, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่สำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และได้ศึกษากลยุทธ์การจัดการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่สำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 10 กลยุทธ์หลัก 1) ปรับกระบวนการทัศนด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน 2) ปรับกระบวนการทัศนด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่ 3) ปรับกระบวนการทัศนด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และความเสี่ยงในการติดเชื้อ 4) ใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตทักษะอาชีพการนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน 5) เสริมสร้างมาตรการทางสังคมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด เพื่อให้สถานศึกษาปลอดภัยตามมาตรการ Sandbox Safety Zone in School ของกระทรวงศึกษาธิการ 6) ปรับกระบวนการทัศนการนิเทศการจัดการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่ของสถานศึกษา เพื่อติดตามผลในการจัดการเรียนรู้ 7) ลดความความเหลื่อมล้ำเรื่องความพร้อม เครื่องมือสนับสนุนการเรียนของผู้เรียนในการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่ 8) สร้างความเข้าใจ ดูแล ช่วยเหลือ ให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่ 9) ยกกระตบการประเมินผลการเรียนรู้ในสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่ 10) ส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีในสถานศึกษา เพื่อช่วยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่ ผลการประเมินกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้วิถีชีวิตใหม่สำหรับสถานศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ที่มีเพศต่างกัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกัน โดยเพศหญิงให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศชายทั้งภาพรวมและรายด้าน ส่วนรายด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร

สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศที่ต่างกันอาจจะมี ความเห็นต่อบทบาทผู้บริหารด้านการพัฒนาหลักสูตรที่ไม่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ (พนัส ภิรมย์รักษ์ 2556) ได้ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกอายุของครูตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ที่มีอายุในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะช่วงอายุของครูและมีความคิดแตกต่างกันจึงทำให้มีความเห็นต่างกัน

2.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการทำงานส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพลอย รัตนมาศ และ อำนวย ทองโปร่ง (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน

2.4 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อาจเป็น เพราะสถานศึกษาที่ขนาดแตกต่างกันมีลักษณะการบริหาร และการเข้าถึงงบประมาณจัดสรรที่ ต่างกันส่งผลให้ลักษณะการปฏิบัติงานมีความคล่องตัวและต่อเนื่องต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

3. แนวทางในการส่งเสริมบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ของครูยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า สถานศึกษาควรจัดการอบรมพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรทุกปี พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทและเหตุการณ์ในปัจจุบัน มีการปรับปรุงหลักสูตรและประเมินพัฒนาหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับสังคมโลกด้านเทคโนโลยี ดังนั้นสถานศึกษามีการจัดทำมีการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนและมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง และมีการอบรมหลักสูตร ให้ครูมีความเข้าใจการทำหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอและนำไปใช้ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ พบว่า สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำทักษะที่ได้มาจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีเป็นสื่อการสอนให้มากขึ้น สนับสนุนให้ครูกิจาค้น และเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญ

3.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ที่ครบถ้วน เพื่อให้ครูพัฒนาสื่ออย่างต่อเนื่อง มีการติดตามผลการทำงานและส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มโดยใช้ทักษะกระบวนการ PLC

3.4 ด้านการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า สถานศึกษาควรมีสนับสนุนให้มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็ว บำรุงรักษาทันเวลา และประเมินผลการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูได้จัดการเรียนการสอนด้วยความราบรื่น

3.5 ด้านการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศให้น่าอยู่น่าเรียน ตกแต่งห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งการเรียนรู้ มุมเสริมทักษะ สภาพห้องเป็นไปอย่างสะอาดเรียบร้อยจะทำให้การจัดการเรียนการสอนดูน่าสนใจ น่าเรียน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องด้านการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพและด้านหลักสูตร เนื่องจากมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยจัดการเรียนรู้และการบริหารของสถานศึกษาให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเป็นระบบและเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : คุรุสภา
ลาดพร้าว. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กฤษณรงค์ สุภาพ. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิราภา เพียรเจริญ. (2556). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- เจนจิรา เวียนสุข. (2561). การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมทรธรมพาราม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เฉลิมพร วนาสันติสุข. (2555). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เขวง เพชรภา. (2554). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ชยพล พานิชเลิศ และ เพียงแซ ภูผายาง. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 6. วารสาร
มหาจุฬานาครทรรศน์.
- ชัชวาล เชียงสน. (2564). การส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานนทบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แอล.ที.
เพรสการพิมพ์.

- นพพงษ์ ญจิตราดุล. (2557). *หลักการ และทฤษฎี การบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ธีรณสาร จำกัด.
- ปิยพันธ์ ศิริรักษ์. (2562). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- มนฤดี ถือสมบัติ. (2556). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนฤดี ถือสมบัติ. (2556). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วงษ์เดือน ทองคำ. (2556). *คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560) *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579* กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ไสว สายยศ. (2552). *การศึกษามหาวิทยาลัยของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, สุรินทร์.
- สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์, *แผนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระยะ 3 ปี(2559-2561)*, กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559).
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). *หลักการ และทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.